

Briuselis, 2023 m. lapkričio 17 d.
(OR. en)

15116/23

RECH 487

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: *Pasirengimas 2023 m. gruodžio 7–8 d. Tarybos (konkurencingumas (vidaus rinka, pramonė, moksliniai tyrimai ir kosmosas)) posėdžiui*
Mokslinių tyrimų valorizacija kaip ekonomikos ir pramonės atsigavimo ir atsparumo didinimo priemonė
– Politiniai debatai

Rengiantis 2023 m. gruodžio 8 d. Konkurencingumo tarybos posėdyje vyksiantiems politiniams debatams, delegacijoms pridedamas pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas „Mokslinių tyrimų valorizacija kaip ekonomikos ir pramonės atsigavimo ir atsparumo didinimo priemonė“.

Mokslinių tyrimų valorizacija
kaip ekonomikos ir pramonės atsigavimo ir atsparumo didinimo priemonė

Politiniai debatai

Pastaraisiais metais pasaulis, įskaitant Europos Sąjungą, susiduria su nuolatinėmis krizėmis ir skubiais energetikos bei ekonominiais iššūkiais, dėl kurių reikia stiprinti vertės grandines, ypač tokiuose ypatingos svarbos sektoriuose kaip dirbtinis intelektas, puslaidininkiai ir giliosios bei skaitmeninės technologijos. Sąjunga taip pat turi spręsti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo tuose strateginiuose sektoriuose problemą ir vadovauti kuriant naują politiką, kad būtų galima pasiekti ir vystyti paveikius technologinius sprendinius, kurie gali būti naudingi visuomenei apskritai. Šiame kontekste politiniai lyderiai pabrėžė, kad mokslas ir inovacijos atlieka lemiamos reikšmės vaidmenį keičiant įvykių eigą.

ES ir jos valstybės narės aktyviai skatino mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) politiką pasitelkdamos viena po kitos einančias MTI bendrąsias programas ir Europos mokslinių tyrimų erdvę, vykdydamos veiklą, skirtą MTI verslumui, startuoliams, MVL, veiklos mastą didinančioms įmonėms ir partnerystėms su pramone puoselėti. Todėl Sąjunga nusipelnė pripažinimo dėl savo kompetencijos MTI srityje, apimančios tokius veiksnius kaip kokybė, originalumas, poveikis ir indėlis. Pažymėtina, kad ne visų mokslinių tyrimų rezultatai yra inovacijos, kurios sukuria vertę visuomenei, ir ne visi moksliniai tyrimai atliepia politiniams prioritetams. Tačiau mokslinių tyrimų rezultatų poveikio maksimizavimas neabejotinai yra kritiškai svarbus žingsnis kuriant tvarią ekonomiką, kuri stiprina visuomenę ir didina piliečių gerovę. Todėl vienas iš Europos strateginių prioritetų turėtų būti kurti patvarius sprendinius MTI finansinėms ir reguliavimo kliūtims įveikti.

Pirmininkaujant Čekijai ES Taryba priėmė Rekomendaciją dėl pagrindinių žinių valorizacijos principų. Šioje Tarybos rekomendacijoje išdėstyti 24 pagrindiniai principai tokiose srityse kaip valorizacija MTI politikos srityje, įgūdžiai ir gebėjimai, paskatos, intelektualio turto valdymas, aktualumas viešojo finansavimo programose, tarpusavio mokymasis, parametrai, stebėseną ir vertinimas. Subjektų ir veiklos aprėptis yra plati, daugiausia dėmesio skiriant visai MTI ekosistemai, įskaitant nacionalinius, regioninius ir vietos politikos formuotojus, ir pabrėžiama, kad svarbu vystyti verslumo praktiką ir įgūdžius, taip pat reikia didinti mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų poveikį. Rekomendacijoje taip pat propaguojami verslumo metodai, daugiausia dėmesio skiriant žinių naudojimui ir pakartotiniam naudojimui, kad būtų padidintas poveikis, ir remiamasi suinteresuotųjų subjektų įtraukimu bei jų aktyviu dalyvavimu valorizacijos veikloje.

Nepaisant to, ES susiduria su sunkumais siekdama panaudoti mokslinių tyrimų valorizaciją ir gauti iš žinių socialinės bei ekonominės vertės. Reikia susieti įvairias sritis ir sektorius, o duomenis, praktinę patirtį bei mokslinių tyrimų rezultatus paversti tvariais produktais, paslaugomis, sprendiniais ir politika, kurie veiksmingai pasiektų rinką ir neštų naudą visuomenei. Žinių valorizacijai ES trukdo dvi pagrindinės tarpusavyje susijusios kliūtys: vadinamojo „mirties slėnio“ perėjimas ir atsižvelgimas į inovacijų paradoksą. Abi kliūtys trukdo didinti investicijų į MTI visuomeninę vertę bei poveikį. Pagrindiniai uždaviniai – peržengti „mirties slėnį“ ir įveikti „inovacijų paradoksą“ – yra lemiamos reikšmės riboženkliai siekiant suteikti naujų jėgų Europos Sąjungos ekonominiam klestėjimui, pasiekti atvirą strateginę autonomiją ir skatinti įgyvendinti novatoriškus pasaulinių iššūkių sprendinius.

ES pagrindiniais žinių valorizacijos MTI politikos srityje principais siekiama užtikrinti, kad viešosiomis lėšomis finansuojamoje veikloje būtų atsižvelgiama į kuo platesnį intelektualio turto, sukurto vykdant MTI veiklą, panaudojimą visuomenėje ir valorizaciją, kartu didinant informuotumą ir atsižvelgiant į suverenumo klausimus, įtraukiant visus ekosistemų subjektus ir pritraukiant privačiąsias investicijas. Be to, Naujojoje Europos inovacijų darbotvarkėje nustatyti nauji metodai Europos inovacijų ekosistemų tarpusavio bendradarbiavimui puoselėti, akcentuojant strateginių technologijų sritis, pavyzdžiui, regioninius inovacijų slėnius, ir raginama parengti bendras žinių valorizacijos strategijas.

Ministrų prašoma pateikti savo nuomones šiais klausimais:

1. Kokie yra pagrindiniai iššūkiai, susiję su mokslinių tyrimų rezultatų valorizacija siekiant suteikti naujų jėgų ES pramonei ir ekonomikai?
 2. Kaip mums užtikrinti, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų valorizacija atlieptų ES ir nacionaliniams prioritetams (pvz., žaliajai ir skaitmeninei pertvarkoms), atsižvelgiant į piliečių poreikius?
 3. Kokias nacionalines priemones įgyvendinote propaguodami mokslinių tyrimų valorizaciją iš paklausos pusės (pvz., viešuosius pirkimus, standartus, piliečių informuotumą) ir įgūdžių bei mokymosi programas, kuriomis padedama suprasti žinių valorizacijos procesą taip pat ir iš pramonės perspektyvos?
-